

Bruxelles, 16. svibnja 2022.
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	8718/22
Predmet:	Zaključci Vijeća o strateškom pristupu EU-a za potporu razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji bivših boraca

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o strateškom pristupu EU-a za potporu razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji bivših boraca, kako ih je Vijeće odobrilo na sastanku održanom 16. svibnja 2022.

**Zaključci Vijeća o strateškom pristupu EU-a za potporu
razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji bivših boraca**

1. Podsjećajući na ambicije utvrđene u Globalnoj strategiji za vanjsku i sigurnosnu politiku EU-a, Zaključcima Vijeća o integriranom pristupu EU-a vanjskim sukobima i krizama te o sigurnosti i obrani, kao i Strateškom kompasu, Vijeće podržava zajedničku komunikaciju „Strateški pristup EU-a za potporu razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji bivših boraca” kojom se ažurira koncept potpore razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji bivših boraca iz 2006.
2. Vijeće potvrđuje da se razoružanje, demobilizacija i reintegracija (dalje u tekstu: RDR) odnosi na dobrovoljni proces kojim muški i ženski članovi i suradnici oružanih snaga i skupina odbacuju oružje, odvajaju se od zapovjednih i nadzornih struktura, prelaze u civilni život i održivo se reintegriraju u lokalne zajednice. Takvi su procesi nacionalne i političke prirode te usmjereni na ljude; središnja su sastavnica u prijelazu iz oružanih sukoba u politički angažman i uključivo upravljanje u bliskom susjedstvu EU-a i šire te doprinose stabilizaciji, održivom miru i razvoju.

3. Vijeće uviđa da su procesi RDR-a višedimenzionalni te često poziva na potporu u svim fazama ciklusa sukoba. Kad je riječ o potpori bivšim borcima, njihovim suradnicima i zajednicama u koje se reintegriraju, pri rješavanju njihovih socijalnih i psihosocijalnih, gospodarskih, političkih, pravnih, sigurnosnih i zdravstvenih potreba trebalo bi se voditi politikama, uzimati u obzir sukobe te postupanje temeljiti na pravu. EU je i dalje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te potpunoj i djelotvornoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje i programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju, kao i ishoda konferencija posvećenih njihovu preispitivanju, a u tom kontekstu predan je i spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima. S obzirom na to EU ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanim s vlastitom spolnošću te spolnim i reproduktivnim zdravljem i prava da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile i nasilja. EU dodatno naglašava potrebu za univerzalnim pristupom kvalitetnim, cjenovno pristupačnim i sveobuhvatnim informacijama o spolnom i reproduktivnom zdravlju i obrazovanju o njima, uključujući sveobuhvatan spolni odgoj, te uslugama zdravstvene skrbi.
4. Vijeće uviđa važnost različitih, posebnih i nehomogenih potreba muškaraca, žena, dječaka i djevojčica različite dobi, uključujući one koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim, jezičnim i političkim manjinama i autohtonim narodima, kako je utvrđeno u Deklaraciji Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda (UNDRIP), kao i važnost njihova potpunog, ravnopravnog i smislenog sudjelovanja u procesima razoružanja, demobilizacije i reintegracije. Vijeće ističe važnost angažmana u pogledu razoružanja, demobilizacije i reintegracije kojima se uzima u obzir dob i rod, među ostalim u pogledu kriterija prihvatljivosti.

5. Vijeće potvrđuje da ugrađivanje potpore za postupke razoružanja, demobilizacije i reintegracije i njihovih sastavnica u nacionalne strategije može pomoći u promicanju trajne političke odgovornosti svih uključenih aktera. Vijeće naglašava važne veze između razoružanja, demobilizacije i reintegracije i drugih procesa kojima se podupiru stabilizacija i prijelaz s nasilnih sukoba na održiv mir te ističe međusobnu povezanost temeljnih izazova i njihovih rodničkih učinaka. Inicijative za potporu: posredovanje, upravljanje sigurnosnim sektorom te njegova reforma, tranzicijsko pravosuđe, smanjenje nasilja na razini zajednice; sprečavanje radikalizacije, nasilnog ekstremizma te seksualno i rodno uvjetovanog nasilja; zaštita djece pogođene sukobima; borba protiv nezakonitog iskorištavanja prirodnih resursa i organiziranog kriminala, uključujući trgovinu ljudima; zaštita i očuvanje kulturne baštine, kao i upravljanje tokovima oružja i streljiva, u tom su pogledu iznimno važni.
6. Vijeće ističe važnost koordinacije između brzog djelovanja te srednjoročnih i dugoročnih angažmana pri iskorištavanju svih instrumenata integriranog pristupa EU-a, na temelju zajedničkih, koordiniranih procjena i analize sukoba i konteksta. S obzirom na to Vijeće pozdravlja doprinose procesima razoružanja, demobilizacije i reintegracije putem npr. inicijativa za sprečavanje sukoba, izgradnju mira i posredovanje, uključujući inicijative pod vodstvom lokalnih vlasti i pod vodstvom zajednice, izgradnju kapaciteta, dugoročnu razvojnu pomoć i promicanje alternativnih izvora zarade, koje se financiraju u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa. EU bi također mogao doprinijeti razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji putem vojnih i civilnih misija i operacija ZSOP-a, pri čemu je potonje u skladu s paktom za civilni ZSOP.

7. Vijeće ističe važnost realističnih i fleksibilnih, angažmana u pogledu razoružanja, demobilizacije i reintegracije kojima se uzimaju u obzir sukobi te rodno osjetljivo djelovanje, vođeni načelima utvrđenima u Zajedničkoj komunikaciji te u skladu s programima za žene, mir i sigurnost, mir i sigurnost, djecu i oružane sukobe, kao i međunarodnim pravom o ljudskim pravima, međunarodnim humanitarnim pravom i međunarodnim kaznenim pravom. U tom smislu Vijeće naglašava središnju ulogu bezuvjetne i hitne zaštite, puštanja na slobodu i reintegracije djece povezane s oružanim snagama i skupinama, u svakom trenutku, u skladu s međunarodnim standardima o pravima djece i programom EU-a o djeci i oružanim sukobima, uz posebne smjernice. Vijeće nadalje uviđa posebne potrebe, mogućnosti i očekivanja mladih muškaraca i žena u kontekstu razoružanja, demobilizacije i reintegracije te naglašava važnost rješavanja tih pitanja u svim takvim procesima aktivnim savjetovanjem, angažmanom i sudjelovanjem te se obvezuje na primjenu perspektive mladih u procesima razoružanja, demobilizacije i reintegracije, u skladu sa zaključcima Vijeća o mladima u vanjskom djelovanju iz 2020.
8. Vijeće ističe važnost potpore EU-a i država članica procesima razoružanja, demobilizacije i reintegracije u bliskoj suradnji i koordinaciji s partnerima, među ostalim u tom području. Ujedinjeni narodi, Svjetska banka, Afrička unija i druge međunarodne ili regionalne organizacije, uz dužno poštovanje institucionalnog okvira EU-a, vlasti država domaćina, susjednih i regionalnih aktera i trećih zemalja koje dijele vrijednosti i ciljeve EU-a te civilno društvo, uključujući organizacije mladih, od ključne su važnosti u tom pogledu. Vijeće također potiče Europsku službu za vanjsko djelovanje i Europsku komisiju da nadgrade usklađenost angažmana EU-a u pogledu razoružanja, demobilizacije i reintegracije s integriranim standardima za te procese. Vijeće nadalje naglašava potrebu za jačanjem i stavljanjem na raspolaganje potrebnog stručnog znanja u ESVD-u i službama Komisije, delegacijama EU-a te misijama i operacijama ZSOP-a, kao u kontekstu posredovanja i pregovora, putem odgovarajućeg osposobljavanja i mjera za podizanje svijesti.
9. Vijeće poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama:

- osiguraju provedbu Zajedničke komunikacije kako bi se iskoristio puni potencijal angažmana EU-a u pogledu razoružanja, demobilizacije i reintegracije te da ih stavi u širi kontekst cjelokupne suradnje EU-a s partnerskim zemljama i regijama, uključujući partnerstva i političke dijaloge, u skladu s integriranim pristupom EU-a vanjskim sukobima i krizama;
- osiguravaju financijska sredstva i osoblje za potporu razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji, osobito dodjelom dostatnih sredstava u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;
- omogućuju prikupljanje iskustava, među ostalim od provedbenih partnera, tijela države domaćina i civilnog društva. Pritom Vijeće podsjeća na potrebu za redovitim praćenjem i evaluacijom provedbe angažmana EU-a u području razoružanja, demobilizacije i reintegracije te učenjem iz nje;
- poboljšaju koordinaciju, suradnju i partnerstva u pogledu razoružanja, demobilizacije i reintegracije s UN-om, međunarodnim i regionalnim organizacijama, partnerima donatorima i civilnim društvom;
- potiču učinkovitost procesa razoružanja, demobilizacije i reintegracije u okviru prijelaza iz nasilnih sukoba u stabilnost i održivi mir.
